

Angelique Veenstra van Nieuwenhoven geeft nascholing aan huisartsen

‘Osteoporose is een stille epidemie’

Veel medisch specialisten vinden naast hun intensieve werkweek nog energie om zich ergens vrijwillig met hart en ziel voor in te zetten. In deze rubriek vertellen ze over hun drijfveren. Gynaecoloog Angelique Veenstra van Nieuwenhoven geeft samen met een verpleegkundige nascholingen over osteoporose aan huisartsen in de regio.

‘Ik ben me in osteoporose gaan verdiepen toen ik ontdekte dat het veel voorkomt bij een patiëntengroep die ik al veelvuldig zie: postmenopauzale vrouwen.’ Want naast bevallingen en het begeleiden van zwangeren, besteedt Angelique Veenstra van Nieuwenhoven een groot deel van haar tijd aan vrouwen met postmenopauzale klachten, zoals verzakkingen en incontinentie. Zij werkt als gynaecoloog en bekkenbodemspecialist in het Medisch Spectrum Twente in Enschede en in de ziekenhuizen van Zorg Groep Twente in Hengelo en Almelo.

‘Ik geniet erg van deze oudere patiënten met een heel leven achter zich, die altijd wel een mooi verhaal hebben. Daarbij vertellen ze vrij openhartig en zien ze mij eerder als gelijke. Op die leeftijd zijn de meesten de schaamte wel voorbij en accepteren ze hun lichamelijke klachten gemakkelijker dan jongere mensen. Dat zorgt ervoor dat je tijdens zo’n consult meteen de diepte in gaat en veel informatie kwijt kunt.’

Miljoen patiënten

Osteoporose, niet direct een onderwerp dat een gynaecoloog onder zijn hoede neemt, en aanvankelijk had Veenstra van Nieuwenhoven ook weinig affiniteit met het thema. ‘Mijn aandachtsgebieden zijn eigenlijk obstetrie en hysteroscopie.’ Maar toen ze tijdens haar spreekuren steeds vaker op osteoporoseklachten stuitte, trok het haar aandacht. ‘Doordat het lichaam na de laatste menstruatie minder oestrogeen aanmaakt, kan botontkalking ontstaan. Dat leidt tot een hogere kans op botfracturen.’

Hoewel in ons land bijna één miljoen mensen met osteoporose rondlopen en dat aantal toeneemt, is de ziekte nog steeds onderbelicht, vertelt ze. ‘Het is een stille epidemie. Ouderen krijgen ten opzichte van eerdere generaties veel minder beweging, hebben een voedingspatroon met minder zuivel en meer koolhydraten, en zitten meer binnen waardoor ze minder zonlicht krijgen. Als

deze ouderen met rugklachten bij de huisarts komen, vertelt die dat het bij de leeftijd hoort. Hierdoor worden veel mensen niet of onderbehandeld. Terwijl osteoporose – met name door de kans op een heupfractuur – een hoge morbiditeitsfactor is voor ouderen en bovendien goed is te behandelen. Daarmee kun je breuken voorkomen en ouderen veel leed besparen, zoals verlies van zelfstandigheid. Het is echt een win-winsituatie om hier extra aandacht aan te besteden.’

Waardevol

Twee keer per jaar organiseert de gynaecoloog daarom samen met de regionale huisartsengroep Thoon de nascholing, die altijd drukbezocht en positief gewaardeerd wordt. ‘De nascholing wordt betaald uit middelen die zij krijgen van de zorgverzekeraar, omdat ook die het belang ervan inziet.’ De nascholing doet de gynaecoloog altijd samen met een verpleegkundige die jarenlange ervaring heeft met de patiëntengroep. ‘Zij geeft leefstijladviezen over voeding, beweging en wat er te doen is aan valpreventie. Haar inbreng is waardevol, want zij heeft veel contact met de praktijkondersteuners.’

Afwijkende protocollen

Zelf richt Veenstra van Nieuwenhoven zich op welke medicijnen huisartsen kunnen voorschrijven en bespreekt ze casuïstiek aan de hand van de NHG-richtlijn. ‘Juist omdat die afwijkt van het protocol

HART & ZIEL

Naam project

Nascholing osteoporose huisartsen

Inzet

Twee keer per jaar geven een gynaecoloog en een verpleegkundige een nascholing aan huisartsen en praktijkondersteuners in de regio Enschede

Meer informatie

www.thoon.org

Angelique Veenstra van Nieuwenhoven:

‘Door de nascholing kennen huisartsen me beter, zijn de contacten lossers en ze durven mij eerder te bellen’

Landelijke navolging

Om de kennis over osteoporose in Twente nog verder te verspreiden, is Veenstra van Nieuwenhoven bezig een plan te maken waarin ze andere medisch specialisten in de regio worden meeneemt in haar enthousiasme. Zo heeft ze samen met huisartsen, het MST en een internist een patiëntenfolder gemaakt. ‘En met de huisartsen en radiologen hebben we regionale afspraken gemaakt. Wanneer een radioloog bij het maken van een algemene röntgenfoto ook een vermoeden heeft dat de patiënt osteoporose heeft, dat attendeert hij de huisarts hierop. Die kan dan overgaan tot behandeling of verwijzing. Door deze aanpak hopen we meer mensen vroeg te ‘vangen’.’ Angelique Veenstra van Nieuwenhoven zou het mooi vinden als haar aanpak in het hele land navolging krijgt. ‘In Veldhoven en Groningen zie ik al gelijksoortige projecten ontstaan.’ ●

van de ziekenhuizen, ontstaan altijd boeiende discussies. Zo hebben huisartsen niet meteen de neiging om van een 55-jarige dame met rugklachten een DEXA-scan te laten maken, waarbij de botdichtheid wordt gemeten. En waar we in het ziekenhuis veel aandacht aan preventie besteden en we sneller een foto maken als we vermoedens hebben van osteoporose, doen huisartsen dat pas als er sprake is van een breuk.’ De uitwisseling van ervaringen maken de avonden bijzonder boeiend, vindt ze. ‘Het draait om kennis overbrengen aan anderen. De nascholingen geven me energie en ik leer er ook van, want na elke nascholing zoek ik weer dingen op die ik van de huisartsen hoor.’

Probleemgevallen

Om haar eigen kennis up-to-date te houden, bezoekt ze geregeld congressen over osteoporose. Meestal zit ze als enige gynaecoloog in de zaal. ‘Over het algemeen zijn het internisten, chirurgen of orthopeden die zich hiermee bezighouden.’ Dat weerhoudt haar er niet van zich te blijven verdiepen in het onderwerp. Juist omdat ze de zorg hieromtrent inmiddels ziet verbeteren in haar regio. ‘Door de nascholing kennen huisartsen me beter, de contacten zijn lossers en ze durven mij eerder te bellen. Huisartsen behandelen nu meer patiënten zelf en sturen beter door. Ik krijg relatief minder patiënten en meer probleemgevallen: dat is mooi.’